

Επιληπτικό επεισόδιο; Η ιαση του σεληνιαζόμενου παιδιού

/ Πεμπουσσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

image not found or type unknown

Σε αυτή την μελέτη θα παρουσιάσουμε δυο παραδείγματα θεραπευτικών σκηνών. Ξεκινάμε με το σεληνιαζόμενο παιδί. Παρόλο που στη σκηνή θεραπείας του σεληνιαζόμενου παιδιού η διάγνωση της επιληψίας είναι πολύ πιθανή και συγκεκριμένη, εξακολουθεί να είναι ανακριβής λόγω του αριθμητικού περιορισμού και της περιεκτικής στενότητας των ιστορικών πηγών, αλλά και λόγω της αδύνατης φυσικής επαφής με τον ασθενή.

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

9 17 καὶ ἀποκριθεὶς εἶς ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπε· Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἅλαλον. 18 καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν. 19 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· Ὡ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρὸς με. καὶ ἤνεγκαν

αὐτὸν πρὸς αὐτόν. 20 καὶ ἰδὼν αὐτὸν εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν, **καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο ἀφρίζων.** 21 καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ· Πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; ὁ δὲ εἶπε· **Παιδιόθεν.** 22 καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. 23 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Τὸ εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. 24 καὶ εὐθέως κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου μετὰ δακρύων ἔλεγε· Πιστεύω, Κύριε· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. 25 ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος ἐπετίμησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτῷ· Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν, ἐγὼ σοι ἐπιτάσσω, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. 26 καὶ κράξαν καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτόν ἔξηλθε, καὶ ἐγένετο ὥσεί νεκρός, ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. 27 ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐτὸν τῆς χειρὸς ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη. 28 Καὶ εἰσελθόντα αὐτὸν εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτόν κατ' ἰδίαν, ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό. 29 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἔξελθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.

Από το άνωθι χωρίον εξάγονται σημαντικά δεδομένα για τα συμπτώματα της ασθένειας. Το παιδί διακατέχεται από ένα πνεύμα που χαρακτηρίζεται ως δαιμονικό, άλαλο, και ακάθαρτο, το οποίο το καταλαμβάνει κατά διαστήματα και όχι συνεχόμενα. Αυτή η αναφορά αφενός προσδιορίζει την ψυχοσωματική φύση της ασθένειας και αφετέρου αποκλείει το ενδεχόμενο της κατοχής από κάποιο ομιλόν δαιμονικό πνεύμα, το οποίο να καθοδηγεί διά λόγου το σώμα του παιδιού. Το παιδί σεληνιάζεται, δηλαδή, όπως αναφέρεται πιο συγκεκριμένα, υφίσταται χρόνια επαναλαμβανόμενα επεισόδια κρίσεων, κατά τα οποία πέφτει στη γη ή τη φωτιά ή το νερό ανάλογα με το χώρο που ευρίσκεται, εκβάλλει αφρισμένο σίελο από το στόμα του, τρίζει τους οδόντες του, και παραλύει. Επίσης, πάσχει παιδιόθεν, δηλαδή από τα παιδικά του χρόνια. Φαίνεται ότι ο πατέρας τρέφει μεγάλη αγάπη προς το παιδί του, αφού παρακαλεί τον Χριστό εκ μέρους του παιδιού, το οποίο δεν είναι σε θέση να επικοινωνήσει, για να το θεραπεύσει. Ο Χριστός θεραπεύει το παιδί διά λόγου επιτιμώντας το πνεύμα που το διακατέχει

Από την εικόνογραφία, εξάγονται επίσης, σημαντικά δεδομένα για τα συμπτώματα της ασθένειας. Ο ασθενής είναι αγόρι παιδικής ή εφηβικής ηλικίας, όπως προκύπτει από τα μικρά σωματομετρικά χαρακτηριστικά του, την παιδική ενδυμασία του, το αμούστακο πρόσωπό του, και την παρουσία του πατέρα του. Το παιδί βιώνει ένα επεισόδιο κρίσης, είναι πεσμένο στη γη, και υφίσταται απώλεια της συνείδησής του, καθώς δεν είναι σε θέση να επικοινωνήσει με το περιβάλλον του. Το σώμα του είναι υπό σπαστική παράλυση, οι γροθιές και τα χείλη του σφιγμένα, και οι οφθαλμοί του ανοικτοί και γυρισμένοι προς τα επάνω

(βολβοστροφή). Η απεριποίητη εμφάνισή του, η οποία φαίνεται κυρίως από τα ακανόνιστα μαλλιά του, υποδηλώνει το μεγάλο βαθμό δυσκολίας τού να περιποιηθεί από τα οικεία πρόσωπά του. Φαίνεται και εδώ η μεγάλη αγάπη που τρέφει ο πατέρας προς το παιδί του, ενώ η οικειότητα των συμπαρευρισκομένων ως προς το επεισόδιο κρίσης του παιδιού υποδηλώνει τη μεγάλη συχνότητα των επεισοδίων κρίσεων.

Παρατήρηση: Το παρόν δημοσίευμα αποτελεί τμήμα του άρθρου: “Βυζαντινή ιατρική, γέφυρα από την αρχαία Ελληνική ιατρική τέχνη στη ιατρική του 18^{ου} αιώνα” του Δρ. Ζαχαρία Ζαχαρίου, Καθηγητή Χειρουργικής Παίδων και Κοσμήτορα & Διευθυντή Σπουδών Φάσης, Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Κύπρου